

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениясе «Кәрәкәшле төп гомуми белем бирү мәктәбе»

КИЛЕШЕНДЕ:

«Кәрәкәшле төп гомуми белем бирү мәктәбе» укыту тәрбия эшләре буенча директор урынбасары
 Гараева А.А.
«25» август, 2025 нче ел

РАСЛЫЙМ:

«Кәрәкәшле төп гомуми белем бирү мәктәбе» директоры
 Шарафеева З.М.
«25» август, 2025 нче ел
Боярык №75



«Бәхетле балачак» театр түгәрәге программасы

(2 - 4 нче сыйныфлар, 68 сәгать)

Төзүче: «Кәрәкәшле төп гомуми белем бирү мәктәбе» башлангыч сыйныфлар укытучысы Нәгыймова И.С.

2025 - 2026 нчы ел

Аңлатма язуы.

Балаларның акыл һәм хыялын, сөйләм культурасын, ижади хезмәткә омтылышын тәрбияләү мәктәптә укуының төп максатлары булып тора.

Башлангыч сыйныф укучыларын аралашырга өйрәтү, орфоэпик күнекмәләргә камилләштерү, чыгыш ясау осталыгын үстерү, татар телен өйрәнүгә кызыксыну булдыру зарурлыгын күздә тотып, театр түгәрәге программасы төзелде һәм дәрестән соң эшчәнлек оештырылды. Театр сәнгатеңә караган материаллар, балалар өчен сәхнәләштерелгән әсәрләр, шигырьләр, милли фольклор бәйрәмнәре программаның төп эчтәлеген тәшкил итә. Шулай ук спектакльләр, видеофильмнар карау, күренекле артистлар белән очрашулар укучыларның театр сәнгате буенча осталыкларын үстерүдә зур урын алып тора.

Программаның максаты.

Театр түгәрәгендәге шөгыльләр аша укучыларның сөйләм телләрен, ижади активлыгын үстерү өчен шартлар булдыру.

Шәхес үстерү нәтижеләре:

- аралашу культурасын һәм кеше арасыда үзегне дәрәҗәсә белү кагыйдәләрен формалаштыру;
- сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру.

Метапредмет нәтижеләр:

- театр эшчәнлегенә омтылыш, үз-үзегне камилләштерергә теләкне үстерү;
- мөстәкыйльлек, җаваплылык, активлык, пөхтәлек сыйфатларын үстерү;
- танып белүне, мөстәкыйль фикерләү сәләтен активлаштыру.

Белем бирү нәтижеләре (предмет):

- танып белү процессларын үстерү: игътибар, күзаллау, хәтер, образлы һәм логик фикерләүне камилләштерү;
- татар телендә җөмләдә сүз тәртибен һәм басымны дәрәҗәсә куя, авазларны дәрәҗәсә әйтү күнекмәрен үстерү;

- сөйләмнің тавыш сыйфаттарын үстөрү: дөрес сулау, артикуляция, тавыш көче; гәүдәне иркен тотарга өйрөтү; фантазияне, пластиканы формалаштыру;
- театр һәм театр сәнгате тарихы белән таныштыру;
- актер осталыгының теоретик нигезләрен бирү;
- спектакль өстендә эш этаптары белән таныштыру;
- сәхнәдә хәрәкәт кагыйдәләре белән таныштыру;
- грим салырга өйрөтү;
- ижади һәм оештыру сәләтләрен үстөрү.

Театр түгәрәге шөгыйльләрендә сөйләм осталыгын үстөрү максатында түбәндәге күнегүләргә үткөрү карала.

1. Сүз басымын кую.
2. Сулыш күнегүләре.
3. Тартык һәм сузык авазларны дөрес әйтү күнегүләре.
4. Тавыш һәм дикция күнегүләре.
5. Текстның эчке мәгънәсен ачыклау.
6. Мәгънәви басым кагыйдәләре.
7. Сөйләм тизлегә.
8. Сөйләм ритмы һәм аһәңе.

Театр түгәрәге шөгыйльләрендә сәнгатьле сөйләм осталыгына өйрөтү сәнгать осталары үрнәгендә, әдәби әсәрләр нигезендә һәм практик күнегүләр белән ныгытылып алып барыла.

Театр түгәрәге программасы 68 сәгатькә (атнага 2 сәгать исәбеннән) 1 елга төзелде.

№	ТЕМА	Үткөрү формасы	Сэг. саны	Уздыру датасы	
				План буенча	Факт.
1.	Укучыларны туплау. Түгәрәкнең эш планы белән таныштыру. Инструктаж үткөрү.	Лекция	1	01.09	
2.	Оештыру эшләр. Түгәрәк эгъзаларының бурычлары.	Шигырь ятлау	1,5	03.09	
3.	Сәхнә теленен тормыштагы гади телдән аермасы. Хәрәкәтләр, мимика һәм гәүдә тотышы нәрсәләр турында сөйли?	Әңгәмә	1	08.09	
4.			1,5	10.09	
5.	Габдулла Тукайның ижаты белән танышу. “Эш беткәч уйнарга ярый” әкият белән танышу	Шигырь ятлау	1	15.09	
6.			1,5	17.09	
7.	Г. Тукайның “Эш беткәч уйнарга ярый” әсәрен рольләргә бүлү уку.	Практик эш	1	22.09	
8.			1,5	24.09	
9.	Сценарийны кабатлау. Хәрәкәтләр. Киёмнәр әзерләү. Сәхнәдә чыгыш ясауга әзерлек.	Шигырь ятлау	1	29.09	
10.			1,5	01.10	
11.	Сценарийны кабатлау. Хаталарны төзәтү	Төркемләп	1	06.10	
12.	Сөмбелә бәйрәменә әзерләнү. Әсәр белән танышу	Әңгәмә	1,5	08.10	
13.	Сөмбелә бәйрәменә әзерләнү. Сценарий төзү. Рольләргә өйрәнү.	Индивидуаль эш	1	13.10	
14.	Сөмбелә бәйрәменә әзерләнү. Сөйләм өстендә эш	Индивидуаль эш	1,5	15.10	
15.	Сөмбелә бәйрәме уздыру. Чыгыш ясау.	Индивидуаль эш	1	20.10	
16.	Татар халык җыры өйрәнү, милли биюләр өйрәнү	Төркемләп	1,5	22.10	
17.	Татар халык мәкальләрен сәнгатьле уку		1	10.11	
18.	Яңа ел бәйрәменә багышланган әсәр белән танышу	Төркемләп	1,5	12.11	
19.	Рольләргә бүлү уку	Төркемләп	1	17.11	
20.	Сөйләм өстендә эш	Төркемләп	1,5	19.11	
21.	Аерым образлар өстендә эш	Индивидуаль эш	1	24.11	
22.	Сценарийны кабатлау. Хәрәкәтләр.	Төркемләп	1,5	26.11	
23.	Сценарийны кабатлау. Хәрәкәтләр. Киёмнәр әзерләү.	Төркемләп	1	01.12	

24.	Сәхнәдә чыгыш ясауга әзерлек.	Күмәк	1,5	03.12	
25.	Г.Камал исемендәге Татар дәүләт академия театры .Спектакль карау	Күмәк	1	08.12	
26.	Караган спектакль буенча әңгәмә. Образларны анализлау.	Әңгәмә	1,5	10.12	
27.	Яңа елда чыгыш ясауга әзерлек.	Индивидуаль эш	1	15.12	
28.	Яңа елга әзерлек. Чыгыш ясауга	Төркемләп	1,5	17.12	
29.	костюмнар әзерләү.		1	22.12	
30.	Киенү-бизәнү осталыгы. Кабатлау.	Әңгәмә	1,5	24.12	
31.	Яңа ел бәйрәмендә чыгыш ясау.	Төркемләп	1	29.12	
32.	Кыш турында җырлар өйрәнү	Төркемләп	1,5	12.01	
33.	Татар халык иҗаты.	Төркемләп	1	14.01	
34.	Татар халык җырлары белән танышу.	Индивидуаль эш	1,5	19.01	
35.	Сөйләм өстендә эш. Сәнгатьле итеп шигырьләр уку.	Индивидуаль эш	1	21.01	
36.	Аерым образлар өстендә эш	Индивидуаль эш	1,5	26.01	
37.	Татар халык җыры өйрәнү, милли биюләр	Төркемләп	1	28.01	
38.	өйрәнү		1,5	02.02	
39.	Мәктәбезнең туган як музеена сәяхәт	Күмәк	1	04.02	
40.	Эшләгән эшләргә анализ, нәтиҗә.	Төркемләп	1,5	09.02	
41.	Казан театрлары. Г. Камал исемендәге татар дәүләт академия театры. К.Тинчурин исемендәге татар дәүләт драма һәм комедия театры. М.Җәлил исемендәге татар дәүләт опера һәм балет театры. Г.Кәриев исемендәге Казан татар дәүләт яшь тамашачы театры. В.М.Качалов исемендәге рус драма театры. "Әкият" татар дәүләт курчак театры. "Минем яраткан театрым" презентациясен төзү.	Практик эш	1	11.02	
42.	"Син театр турында нәрсәләр беләсең?" темасына викторина уздыру.	Төркемләп	1,5	16.02	
43.	"Казан театрлары".	Индивидуаль эш	1	18.02	
44.	Танылган драматургларыбыз. Кәрим Тинчурин - татар драматургиясенең классигы, күренекле артист һәм режиссер.	Күмәк	1,5	23.02	
45.	Кәрим Тинчурин исемендәге театры. Спектакль карау.	Әңгәмә	1	25.02	
46.	Фәнис Яруллин -	Әңгәмә	1,5	02.03	

	татар шагыйре, язучы һәм драматург.				
47.	Танылган драматургларыбыз. Туфан Миңнуллин - күренекле татар драматургы.	Әңгәмә	1	04.03	
48.	Нәүрүз бәйрәмендә уздыру өчен сценарий белән танышу	Индивидуаль эш	1,5	09.03	
49.	Хәрәкәтләр, мимика, һәм гәүдә тотышы нәрсәләр турында сөйли? Кешенең хәрәкәтләре, мимикасы, гәүдәсен тотышы.	Төркемләп	1	11.03	
50.	Әсәрне рольләргә бүлү	Төркемләп	1,5	16.03	
51.	Нәүрүз бәйрәменә әзерлек. Сөйләм һәм яңгырау аппаратын күнектерү. Артикуляция һәм яңгырау аппаратына гимнастика күнегүләре.	Практик эш	1	18.03	
52.	Нәүрүз бәйрәмендә чыгыш ясау	Практик эш	1,5	23.03	
53.	Татар халык уеннарын уйнау	Практик эш	1	25.03	
54.	Чыгыш ясаганда, аралашканда кешенең гәүдәсен тотышы һәм мимикасының роле.	Әңгәмә	1,5	06.04	
55.	Яз турында җырлар өйрәнү	Практик эш	1	08.04	
56.	Киенү-бизәнү осталыгы. Декорациянең роле.	Практик эш	1,5	13.04	
57.	Мимика, хәрәкәтләр белән музыка астында төрле хис-кичерешләрне тасвирлап күрсәтүгә күнегүләр.	Төркемләп	1	15.04	
58.	Сөйләм өстендә эш	Төркемләп	1,5	20.04	
59.	Аерым образлар өстендә эш	Индивидуаль эш	1	22.04	
60.	Сәхнәдә чыгыш ясауга әзерлек.	Практик эш	1,5	27.04	
61.	Сөйләм тизлеген. Сөйләм тизлегенә йогынты ясаучы күренешләрне анализлау. Такмаклар, санамышлар әйтү.	Практик эш	1	29.04	
62.	Сөйләмнең интонацион-мелодик яңгырашы. Сөйләм агышында тавыш тоны үзгәрешенең типик очраклары белән таныштыру. Шигъри әсәрләрне интонация белән уку күнегүләре.	Төркемләп	1,5	04.05	
63.	Шигъри әсәрләрне сәнгатьле уку. Шигърьдә ритм. Рифма төрләре. Шигърьдә ритм төзелешен саклау	Төркемләп	1	06.05	

	кагыйдэләре.				
64.	М.Жәлил шигырьләрен сәнгатьле уку.	Индивидуаль эш	1,5	11.05	
65.	Әдәби-музыкаль кичәгә әзерлек, сценарий белән танышу. Рольләргә бүлү.	Төркемләп	1	13.05	
66.	Сөйләм өстендә эш. Сценарийне кабатлау.	Практик эш	1,5	18.05	
67.	Әдәби-музыкаль кичәдә чыгыш ясау.	Практик эш	1	20.05	
68.	Спектакль карау.Эшләгән эшләргә анализ, нәтижә.	Практик эш	1,5	25.05	

Кулланылган әдәбият.

1. Балалар фольклоры. Казан:/ Татарстан Республикасы “Хәтер” нәшрияты, 2009
2. Татар драматургиясе (1980 - 2000 еллар): Сайланма пьесалар. - Казан: “Хәтер” нәшрияты, 2003
3. Татар классик драматургиясе: Галиәсгар Камал. Мирхәйдәр Фәйзи. - Казан: “Хәтер” нәшрияты, 2004
4. Шәрифуллина Э.М. Жырлы бәйрәм. Мәктәпләрдә әдәби-музыкаль кичәләр үткөрү өчен кулланма. – Казан: Татарстан Республикасы “Хәтер” нәшрияты, 2011
5. Нуриев Г.-Р. С. Сәнгатьле уку. Методик ярдәмлек. – Казан: 2000

В данной прилагающейся докладе
местного отделения, дается
пронумеровано, пронумеровано и скреплено
печатью МБОУ "Каракашпинская ООШ"

8/всех/ страниц 4/всех/

Директор школы: 3.М.Шарафеева

